

ՄԻԼԱՆՈՅԻ ՀԱՅՈՑ ՍՐԲՈՑ ԳՆՈՒՍՆԵՒՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՕԺՈՒՄԸ

1958 թվականի սեպտեմբերի 7-ին, կիրակի օրը, մեծահանդես շքով կատարվել է Միլանոյի հայոց նորակերտ Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցու օծման սրտառուչ արարողությունը:

Նորակերտ եկեղեցու օծման հանդիսություններին նախագահել է Կոստանդնուպոլսի ամենապատիվ պատրիարք Գարեգին արքեպիսկոպոս Խաչատուրյանը, մասնակցություն մը Փարիզի առաջնորդ և Արևմտյան Եվրոպայի Հայրապետական պատվիրակ գերաշնորհ Տ. Սերովբե եպիսկոպոս Մանուկյանի: Սեպտեմբերի 6-ին, շաբաթ օրը, կատարվել է եկեղեցու նավակատիքը, իսկ կիրակի օրը՝ օծումը:

Միլանոյի հայոց նոր եկեղեցու օծման հանդիսություններին մասնակցելու համար, այդ ուրախ առիթով Միլանո էին ժամանել Լուալիայի ամբողջ հայ դպրուհիները, Հապեջըրտանից, Եգիպտոսից, Սիրիայից, Լիբանանից, Ֆրանսիայից, Գերմանիայից, Իսպանիայից և ԱՄՆ-ից և այլ երկրներից բազմաթիվ կրոնասեր և հաշտեցնասեր ուխտավորներ, օտար եկեղեցիների ներկայացուցիչներ և պաշտոնական անձնավորություններ, հյուրեր, հայ ժողովրդի բարեկամներ:

Պատարագել է պատրիարք սրբազանը, Սուրբ պատարագի արարողությունը երգել է փարիզահայ երգչախումբը, պր. Արա Պետրոսյանի ղեկավարությամբ և ծանոթ երգչուհի օրիորդ Իրիս Բյուլբյուկյանի մասնակցությամբ:

Միլանոյի հայոց նորակերտ եկեղեցին շինվել է սրտաբուխ նվիրատուությամբը Հով-

հաննես և Սարգիս Տիարպեցիյան եղբայրների, որոնք թեև այժմ ապրում են Հյուսիսային և Հարավային Ամերիկաներում, բայց և՛դեպ տարիներ ապրել և գործել են Միլանոյում: Եկեղեցու օծման հանդիսություններին ներկա են եղել զույգ բարերարները իրենց ընտանիքի անդամներով և հարազատներով:

Միլանոյի հայոց Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցին շինվել է հայկական ոճով, Եկեղեցու ճարտարապետն է ամերիկահայ պր. Զարի Սուրյանը: Եկեղեցու շինությունը արժե է հարյուր միլիոն իտալական լիրիթ կամ 150000 դոլլար:

Ճարտարապետության զուտ հայկական ոճով կառուցված եկեղեցին գեղեցիկ է իր նրբաճաշակ քանդակներով, պարզ գիծերով վայելչությամբ և իր երկու կողմերուն որմերուն վրա բացված զունագեղ փայլուն լուսամուտներով: Մուտքը հայ մանրանկարչության հրաշալիքներին ներշնչված ըլլալուցայտուն ողին կնիակայացնե, ունենալով իր երկու կողմերուն վրա վարդազույն մարմարե զույգ մը բարակ սյուներ, որոնք կվերջանան սպիտակ մարմարե կերտված դադաթներով: Կաղնի դռներուն վրա կնըմարվին, քանդակագործության նուրբ արվեստի մը արդյունք հայկական վեց անվանի հին վանքերը, որոնք կգտնվին Զվարթնոցի հպարտ արժիվին թևարկության ներքև:

Թավշյա զմրուխտ մարդագետնի մը վրա հաստատված Քառասուն Մանկանց Հայ Եկե-

ղեցին, Իտալիո հրաշափառ սքանչելիքներու կողքին թեև համեստ, բայց մասնահատուկ տեղ մը կգրավե, իբրև նմուշ հայ ճարտարապետութեան արվեստին:

Ներքինը ևս արտօքինի նման, պարզ է, ներդաշնակ և ներշնչված զուտ հայկական ոճեն: Չորս մեծ վարդապույն մարմարե քառակուսի սյուներ, որոնք կսլանան ունայի

կայացնե աղավնի մը, ձիթենիի ճյուղը իր կտուցին: Գմբեթին և քովի հինգ պատուհաններու զունավոր ապակիներուն վրա նկարված են սրբեր և սրբազան դրվագներ» («Լույս Փարիզի», 27 սեպտեմբերի 1958 թ.):

Եկեղեցու օծման արարողութունից հետո, զերաշնորհ Տ. Սերովբե սրբազանը ի լուր ժողովրդյան կարդացել է վեհափառ Հայրա-

ՄԻԱԼՆՈՅԻ ՀԱՅՈՑ ՍՐԲՈՑ ՔԱՌԱՍՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

գմբեթ, վերջանալով նույնպես սպիտակ մարմարե կերտվածներու մեջ: Խորանին երկու կողմը դրված են անվանի նկարիչ պրոֆ. Թ. Լոնկտեթիի երկու նշարները, ներշնչված հայկական սրբազան նկարչութենեն: Գետինը ճերմակ և կապույտ մոխրագույն մոտիվներ, որոնցմե մեկը կններ-

պետի օգոստոս 30 թվակիր հետևյալ սրբատառ կոնդակը.

«Ուրախ է Սուրբ Էջմիածինը, ուրախ է Հայաստանյայց Եկեղեցին, վասնզի ահա աղոթքի և ուր տուն մը ևս իր դռները կբանա հայ հավատավոր ժողովուրդի առաջ ու հայ եկեղեցի մը ևս իր ոսկի խաչը կբարձ-

րացնե դեպի լույս երկինք, իբրև հոգևոր կյանքի ու հայ հավատքի հաղորդականը: Իսալիո հրաշալիքներու կողքին Միլանոյի նորակառույց ձեռ եկեղեցին կուգա իր համեստ սակայն ուրույն տեղը գրավելու իբրև նմուշ հայ հարտարապետության:

Ողբուն և օրհնությունն նորած սուրբ եկեղեցիին, համայնքին, եկեղեցական խորհուրդին և համայն հավատացյալ ժողովուրդին:

Ողբուն և օրհնությունն աստվածասեր բարեբարներ Հովհաննես և Սարգիս Տիարպեցիայան եղբայրներուն, որոնք իրենց մեծաճգն պարգևով կառուցին ձեռ եկեղեցին ու նվիրեցին Ազգին: Քող Տերը պանե-պանե զանոնք քաջատուր երկար տարիներ, խաղաղ ու երջանիկ:

Ողբուն նաև Մեր հայրապետական պատվիրակ Սերովբե Եպիսկոպոսին, որուն հոգևոր առաջնորդության ներքև կմաղթենք որ շեն ու պայծառ մնան Արևմտյան Եվրոպայի հայ եկեղեցիները և մեր ժողովուրդը սիրով միաբան:

Հարազատներ ու սիրելիներ Մեր, «այսօր է գոր աբար Տէր, եկայք ցնծացուք և ուրախ եղիցուք ի սմա»:

Շնորհիք, սեր և խաղաղություն Հիսուսի Քրիստոսի և օրհնություն Մեր եղիցին ընդ ձեզ, ամեն»:

Հայրապետական կոնդակի ընթերցումից հետո, պատրիարք սրբազանը հոգեշունչ քարոզով վեր է հանել Տիարպեքիայան եղբայրների նվիրատվության արժեքը և Հայ Եկեղեցու դերը մեր ժողովրդի ազգապահպանման սրբազան գործում:

Սեպտեմբերի 9-ին, ի դիմաց Միլանոյի հայ եկեղեցու հոգաբարձության (ատենապետ՝ պր. Երվանդ Հյուսիսյան, ատենադպիր՝ պր. Արիս Շալճյան), Մայր Աթոռում ստացվել է հետևյալ շնորհակալական հեռագիրը.

«Սեպտեմբերի 7-ին մեծահանդես կատարվեցավ Սրբոց Քառասնից Մանկանց նորակառույց եկեղեցվո օծումը և կարգացվեցավ Ձերդ Վեհափառության օրհնաբեր և բազալերական հեռագիրը: Հոգևոր անպատ-

մելի ուրախությամբ լեցվեցան սրտերը ոչ միայն միլանահայոց, այլ նաև բոլոր անոնց, որոնք զանազան երկիրներե ուխտի և խնդակցության էին եկեր: Էջմիածին, մեր Մայր Աթոռը, շնորհաց շողը կաթնեցուց այդ պատվական շնորհավորագրով, տեղով հեռավոր բայց սրտով շատ մոտիկ Ձեր զավակներուն հոգիներուն խորը: Այս օրհնյալ երկրին մեջ, ուր կվախելենք ամեն բարիք, Աստուծո այս Տունը պիտի ըլլա լուսավոր աղբյուր կրոնական մաքուր ներշնչումներու: Մենք պիտի ապրինք շողին տակ մեր կուսավորիչ Հոր մշտավառին, որ կախված պիտի մնա նաև մեր այս գեղակերտ տաճարին խորանի կամարեն:

Ի դիմաց գաղութիս, որդիական քաղցր զգացումներով ու կարոտով կփութանք համբուրել Ձեր Հայրապետական Ս. և Օծյալ Աջը, խնդրելու Ձեր հայրական և հայրապետական օրհնությունները: Միածինը անսասան պահե Մայր Աթոռը և Վեհիդ պարգևե քաջողություն և արևշատություն, Ձեր բոլոր շինարար ձեռնարկներուն՝ կատարյալ հաջողություն»:

Միլանոյի հայ գաղութի թիվը մոտավորապես 400 հոգի է:

Գաղութը համերաշխ է ինքն իր մեջ ու լծված՝ խաղաղ, շինարար, ազգաշեն աշխատանքների: Միլանոյի գաղութը ունի պետությունից վավերացված և ճանաչված իր կանոնադրությունը՝ «Կանոնագիր Իտալիո հայոց միության»: Այս «Իտալիո հայոց միություն»-ը ներկայացնում է ամբողջ իտալահայ գաղութը: Միությունը ունի հինգ հոգուց բաղկացած վարչություն (նախագահ՝ դոկտ. Երվանդ Արզումանյան, հոգաբարձության նախագահ՝ պր. Երվանդ Հյուսիսյան):

Միլանոյի հայ գաղութը ունի նաև «Հայ մշակույթի տուն», իսկական հայկական օջախ, որտեղ հաճախ հավաքվում է ողջ գաղութը դասախոսությունների, բանախոսությունների, ընկերային-ընտանեկան հանդիպման համար, ձեռք-ձեռքի տված միասնական, համերաշխ ապրելու Ազգի սիրով և Հայ Եկեղեցու գաղափարով:

